

minik kalpler
ATATÜRK DERGİSİ

www.turkiyeataturkdergisi.com

ATATÜRK İNKILAPLARI

1. Siyasal Alandaki İnkılaplar

Devletin yönetim biçimini değiştiren ve egemenliği millete veren adımlardır.

- **Saltanatın Kaldırılması (1922):** Kişisel egemenliğe son verildi.
- **Cumhuriyetin İlanı (1923):** Yeni devletin yönetim biçimi belirlendi.
- **Halifeliğin Kaldırılması (1924):** Laikliğin en önemli adımı atıldı ve eski düzenin dini otoritesi sona erdirildi.
- **Kadınlara Seçme ve Seçilme Hakkının Verilmesi (1930, 1933, 1934):** Türk kadınına siyasi haklar birçok Avrupa ülkesinden önce verildi.

2. Toplumsal Alandaki İnkılaplar

Günlük yaşamı çağdaşlaştırmayı ve toplumdaki ayrımcılığı bitirmeyi hedeflemiştir.

- **Şapka ve Kıyafet İnkılabı (1925):** Görünümde modernleşme sağlandı.
- **Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması (1925):** Halkın dini duygularının sömürülmesinin önüne geçildi.
- **Takvim, Saat ve Ölçülerde Değişiklik:** Batı dünyasıyla ticari ve sosyal uyum sağlandı.
- **Soyadı Kanunu (1934):** Karmaşayı önlemek ve sınıf ayrımı belirten unvanları kaldırmak amaçlandı.

3. Hukuk Alanındaki İnkılaplar

Şeri hukuk yerine akla ve bilime dayalı modern hukuk sistemine geçildi.

- **Türk Medeni Kanunu (1926):**

Kadın-erkek eşitliği (miras, boşanma, evlilik) sağlandı.

- **Yeni Anayasaların Kabulü (1921 ve 1924):**

Hukuki temel oluşturuldu.

4. Eğitim ve Kültür Alanındaki İnkılaplar

Okuryazarlığı artırmak ve milli bir kültür oluşturmak için yapıldı.

- **Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924):**

Eğitim birleştirildi ve laikleştirildi.

- **Harf İnkılabı (1928):**

Yeni Türk harfleri (Latin esaslı) kabul edildi.

- **Türk Dil ve Türk Tarih Kurumlarının Kurulması:**

Türk kimliği ve dili üzerine bilimsel araştırmalar başlatıldı.

5. Ekonomi Alanındaki İnkılaplar

Tam bağımsızlık için ekonomik bağımsızlığın şart olduğu ilkesiyle hareket edildi.

- **İzmir İktisat Kongresi (1923):**

Milli ekonomi hedefleri belirlendi.

- **Aşar Vergisinin Kaldırılması (1925):**

Köylünün üzerindeki ağır yük kaldırıldı.

- **Kabotaj Kanunu (1926):**

Türk denizlerinde ticaret hakkı Türk gemilerine verildi.

ATATÜRK'ÜN KATILDIĞI VE YÖNETTİĞİ SAVAŞLAR

İlk Görevler ve İsyanlar (1909 - 1911)

31 Mart Vakası (1909):

• Meşrutiyet karşıtı isyanı bastırmak için Selanik'ten gelen Hareket Ordusu'nun Kurmay Başkanı olarak İstanbul'a girdi ve düzeni sağladı.

• Arnavutluk İsyanı (1911):

Harbiye Nazırı Mahmut Şevket Paşa ile birlikte bölgeye giderek isyanın kısa sürede bastırılmasında aktif rol oynadı.

Trablusgarp Savaşı (1911 - 1912)

- Gönüllü Mücadele: İtalyan işgaline karşı "Gazeteci Şerif" kimliğiyle gizlice Libya'ya geçti.
- Yerel Örgütlenme: Yerel halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı gerilla savaşı başlattı. Tobruk ve Derne'de önemli başarılar kazandı; Derne taarruzu sırasında gözünden yaralandı. Balkan Savaşları patlak verince bölgeden ayrılmak zorunda kaldı.

Balkan Savaşları (1912 - 1913)

- Bolayır Kolordusu: Birinci Balkan Savaşı'nda Akdeniz Boğazı'nı savunmakla görevlendirildi. İkinci Balkan Savaşı'nda ise Bolayır Kolordusu Kurmay Başkanı olarak Edirne ve Kırklareli'nin geri alınmasında büyük başarı gösterdi.

Çanakkale Savaşları (1915)

- Tarihi Müdahale: 19. Tümen Komutanı olarak düşmanın Arıburnu ve Conkbayırı'ndaki ilerleyişini durdurdu. Ünlü "Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum!" sözünü burada söyledi.
- Anafartalar Kahramanı: Anafartalar Grup Komutanlığına getirildi ve İngilizlerin son büyük taarruzlarını püskürttü. Bu başarıları ona önce Albaylık, ardından dünya çapında tanınırlık kazandırdı.

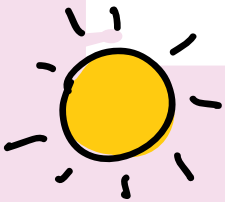

Kafkasya ve Filistin Cepheleri (1916 - 1918)

- Doğu Cephesi: 16. Kolordu Komutanı olarak Ruslara karşı taarruza geçti. 1916'da Muş ve Bitlis'i Rus işgalinden kurtardı. Bu başarısından dolayı Tuğgeneralliğe yükseltildi.
- Suriye-Filistin: 7. Ordu ve Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı görevlerinde bulundu. İngilizlerin ilerleyişini Halep önlerinde durdurarak Anadolu'nun işgalini geciktirdi.

Kurtuluş Savaşı ve Büyük Zafer (1919 - 1922)

- Sakarya Meydan Muharebesi (1921): Yunan ordusunun Ankara'ya kadar dayandığı kritik dönemde Başkomutan seçildi. 22 gün süren bu "Subaylar Savaşı"nda Yunan ordusunu Sakarya Nehri'nin doğusundan attı.
- Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi (1922): 26 Ağustos'ta Kocatepe'de başlayan hareket, 30 Ağustos'ta düşman ordusunun büyük kısmının imha edilmesiyle sonuçlandı. 9 Eylül'de İzmir'in kurtarılmasıyla Anadolu tamamen özgürlüğüne kavuştu.

BİR MİLLETİN YENİDEN DOĞUŞU: 19 MAYIS RUHU

ŞAHLANIŞIN İLK ADIMI

Karanlığın İçindeki İlk Işık: Samsun'a Çıkış

Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmış, Osmanlı orduları terhis edilmiş ve Anadolu'nun dört bir yanı işgalci güçler tarafından kuşatılmıştı. İstanbul'da umutsuzluk hakimken, Mustafa Kemal Paşa "Geldikleri gibi giderler!" diyerek kararlılığını çoktan ortaya koymuştu.

Samsun'a Çıkış16 Mayıs'ta İstanbul'dan ayrılan eski ve yorgun Bandırma Vapuru, aslında sadece bir grup subayı değil, bir milletin özgürlük rüyasını taşıyordu.

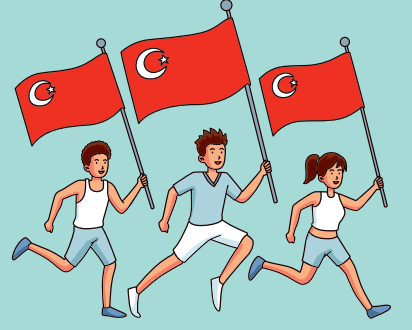
Sönmeyen İstiklal Ateşi

19 Mayıs sabahı Samsun'da karaya ayak bastığında, karşısında yorgun ve fakir bir halk bulan Mustafa Kemal, onların gözlerindeki sönmeyen istiklal ateşini gördü. O gün, sadece bir direniş başlamadı; aynı zamanda Saray'ın iradesinden alınıp halkın iradesine teslim edilecek bir sürecin ilk harcı atıldı.

MİLLİ ŞUUR VE GELECEĞİN İNŞASI

Mustafa Kemal, Samsun'a çıktıktan hemen sonra Havza ve Amasya'ya geçerek meşhur genelgelerini yayımladı. Bu belgeler, Kurtuluş Savaşı'nın sadece bir savunma savaşı değil, bir hak arayışı olduğunu dünyaya ilan ediyordu.

"Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.»

Bu cümleyle, egemenliğin kaynağının artık şahıslar değil, bizzat halk olduğu vurgulandı. 19 Mayıs, bu demokratik ve milli uyanışın ateşleyici gücü oldu.

Neden "Gençlik ve Spor Bayramı"?

Atatürk, gerçekleştirdiği devrimlerin ve kurduğu Cumhuriyet'in sonsuza dek yaşamasını istiyordu. Ancak bir devletin kağıt üzerindeki kanunlarla değil, o kanunları özümseyen zihinlerle yaşayacağını biliyordu. Bu yüzden 19 Mayıs'ı gençliğe armağan etti.

Onun gözünde gençlik; sadece yaşça küçük olanlar değil, fikri hür, vicdanı hür ve yeniliklere açık olan herkesti. Atatürk, "Bütün umudum gençliktedir" diyerek, Türkiye'nin muasır medeniyetler seviyesine ancak taze dimağlarla ulaşabileceğini belirtmiştir.

EVRENSEL MİRAS VE BUGÜNÜN RUHU

19 Mayıs 1919, sadece Türk milletine değil, dünyadaki tüm ezilmiş ve sömürgeleştirilmiş uluslara bir umut ışığı olmuştur. Bir halkın yokluklar içinde bile, doğru bir liderlik ve sarsılmaz bir inançla emperyalizme karşı nasıl galip gelebileceğinin kanıtıdır. Bu tarih, "teslimiyetin" değil, "direnişin" sembolüdür.

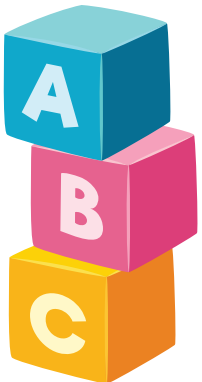

Bugünün Gözüyle 19 Mayıs

Bugün 19 Mayıs'ı kutlamak, sadece törenler yapmak değildir. 19 Mayıs ruhunu yaşatmak; bilimin ışığından ayrılmamak, sporu ve sanatı hayatın merkezine koymak, milli değerlere sahip çıkarken evrensel değerlerle bütünleşmektir.

100 yılı aşkın bir süre önce Samsun'da atılan o ilk adım, bugün bizim teknolojiye, sanata ve demokrasiye attığımız her adımda yankılanmaktadır. 19 Mayıs, Atatürk'ün ifadesiyle onun **"doğum günü"**dür.

"Ey yükselen yeni nesil, istikbal sizindir. Cumhuriyet'i biz kurduk; onu yükseltecek ve sürdüreceksiniz."

23 NİSAN BİR MİLLETİN DOĞUŞU VE EGEMENLİK

Egemenliğin Kayıtsız Şartsız Sesi: 23 Nisan ve Atatürk

23 Nisan 1920, sadece bir takvim yaprağı değil; bir milletin "Kaderimi artık başkaları değil, bizzat ben tayin edeceğim" dediği devrimsel bir kırılma noktasıdır. İstanbul'un işgal altında olduğu, umutların tükenme noktasına geldiği bir dönemde Ankara'da yanan o ilk meclis ateşi, tam bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin de müjdecisi olmuştur.

Meclis'in Açılışı: Halkın İradesinin Tecellisi

Birinci Dünya Savaşı'nın yıkıntıları arasında, dört bir yanı işgal edilmiş bir imparatorluktan modern bir devlet çıkarma süreci kolay olmamıştır. Atatürk, Milli Mücadele'yi kişisel bir liderlikten ziyade halkın ortak kararıyla yürütmek istiyordu. Bu yüzden 23 Nisan'da Büyük Millet Meclisi'ni açarak, egemenliğin gökten yere, yani halkın eline inmesini sağladı. Dualarla açılan o mütevazı bina, Türk milletinin «Ya istiklal ya ölüm» parolasının somutlaştığı yer oldu.

NEDEN ÇOCUKLAR? VİZYONER BİR MİRAS

Dünyanın İlk ve Tek Çocuk Bayramı

Mustafa Kemal Atatürk, bu tarihi günü sıradan bir siyasi başarı olarak görmemiş, onu geleceğin teminatı olan çocuklara armağan ederek dünyada eşi benzeri görülmemiş bir vizyon sergilemiştir. Peki, neden 23 Nisan? Çünkü Atatürk biliyordu ki; kurulan bu genç Cumhuriyet, ancak onu omuzlarında taşıyacak olan yeni nesillerle payidar kalabilirdi.

Umudun ve Safiyetin Simgesi

Atatürk için çocuk; saflıktır, gelecektir, umuttur. O, çocukları "geleceğin bir gülü, yıldızı ve ikbal ışığı" olarak tanımlamıştır. Bu bayram, çocuklara sadece bir eğlence günü sunmak değil, onlara daha küçük yaşta "Egemenlik" ve "Vatan" bilincini aşılamak için kurgulanmıştır. Yetim kalan şehit çocuklarının yüzünü güldürmekle başlayan bu gelenek, zamanla tüm dünyaya yayılan bir kardeşlik festivaline dönüşmüştür.

"Çocuklar geleceğimizin teminatı, neşesi ve parlayan yıldızlarıdır."

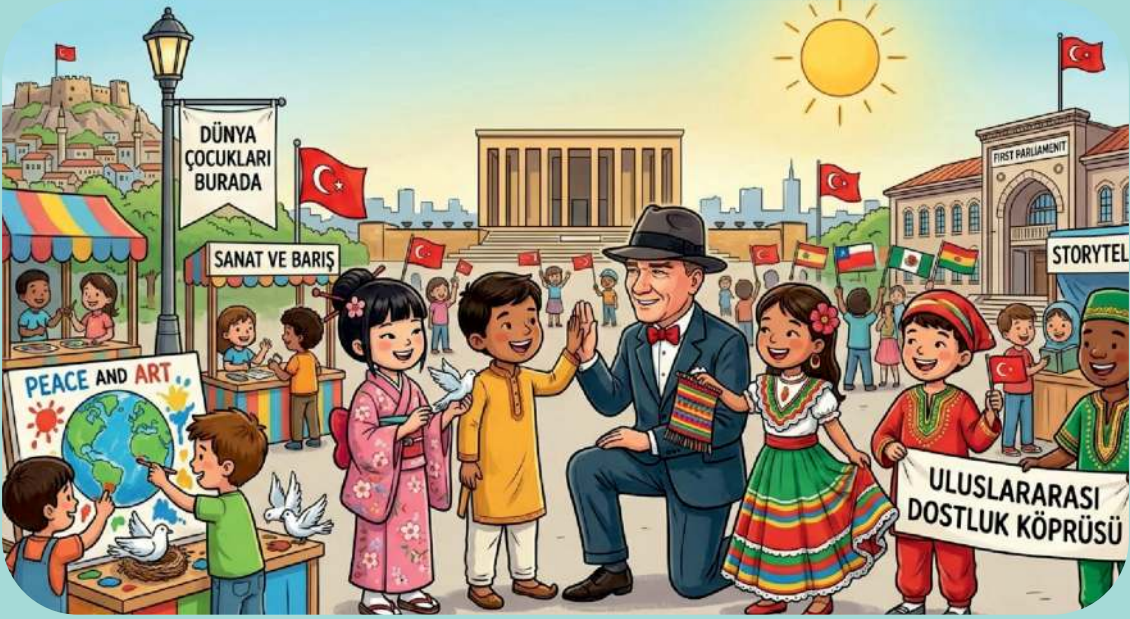

GELECEĞE BAKIŞ VE SORUMLULUKLARIMIZ

Atatürk'ün Çocuk Vizyonu ve Modern Türkiye

Atatürk'ün çocuklara bakışı, sadece sevgi dolu bir büyüklük değil, aynı zamanda onlara duyulan derin bir saygıdır. Gittiği her okulda, girdiği her sınıfta çocuklarla göz hizasına gelerek konuşması, onlara fikirlerini sorması ve "Küçük hanımlar, küçük beyler!" diyerek hitap etmesi, Cumhuriyet'in bireye verdiği değer en büyük kanıtıdır.

Bugün 23 Nisan, bizlere iki büyük sorumluluk hatırlatır:

1. Milli Egemenliği Korumak: Meclis'in ve halk iradesinin her şeyin üzerinde olduğunu unutmamak.
2. Çağdaş Eğitim: Çocuklarımızı dogmalardan uzak, akılcı, bilimsel ve hür düşünceli bireyler olarak yetiştirmek.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, geçmişin gururu ile geleceğin umudunun birleştiği bir köprüdür. Atatürk, bu bayramı çocuklara armağan ederek aslında Türkiye Cumhuriyeti'ni onlara emanet etmiştir. Bizlere düşen görev ise, bu emaneti bilimin ışığında daha ileriye taşımak ve her 23 Nisan'da o ilk günkü heyecanla haykırmaktır.

29 EKİM: BİR MİLLETİN EGEMENLİK MÜHRÜ

Karar Anı ve İlanın Coşkusu

29 Ekim 1923, Türk tarihinin en büyük çağdaşlaşma hamlesi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün "En büyük eserim" dediği Cumhuriyet'in ilan edildiği gündür. Bu tarih, sadece bir yönetim biçiminin değişmesi değil, bireyin "kul" olmaktan çıkıp "yurttaş" olduğu bir toplumsal devrimin zirvesidir.

"Efendiler, Yarın Cumhuriyeti İlan Edeceğiz!"

Milli Mücadele askeri zaferle sonuçlanmış, düşman topraklardan atılmıştı. Ancak devletin adı ve başkanı henüz resmileşmemişti. 28 Ekim 1923 akşamı, Çankaya Köşkü'nde verilen o meşhur yemekte Atatürk, çalışma arkadaşlarına o tarihi cümleyi kurdu: "Efendiler, yarın Cumhuriyeti ilan edeceğiz!"

Ertesi gün TBMM'de Anayasa'nın birinci maddesine şu fıkra eklendi: "Türkiye Devleti'nin hükümet şekli Cumhuriyettir." Bu karar, mecliste coşkulu "Yaşasın Cumhuriyet!" sesleri arasında oy birliğiyle kabul edildi ve Mustafa Kemal Atatürk ilk Cumhurbaşkanı seçildi.

"Cumhuriyet, Türk milletinin tabiat ve şiarına en uygun olan idaredir."

CUMHURİYET'İN KAZANIMLARI VE MİRAS

Cumhuriyet'in Getirdiği Köklü Değişimler

Cumhuriyet, sadece bir hükümet sistemi değil, bir yaşam biçimidir.

İlanıyla birlikte:

- **Halk İradesi:** Yönetim yetkisi doğrudan millete verildi.
- **Kadın Hakları:** Kadınların sosyal ve siyasal hayatta erkeklerle eşit haklara sahip olmasının önü açıldı.
- **Modern Hukuk:** Herkesin kanun önünde eşit olduğu laik bir sisteme geçildi.
- **Eğitim ve Aydınlanma:** Akla ve bilime dayalı bir toplum inşası hedeflendi.

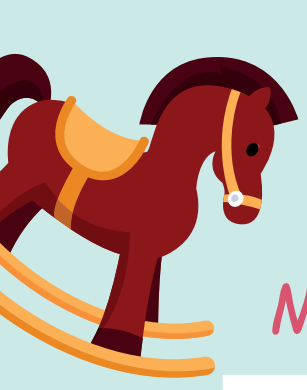
Cumhuriyet Neden Önemlidir?

Cumhuriyet; liyakattir, kimsesizlerin kimsesidir. Bir köy çocuğunun okuyup profesör olabilmesi, bir işçi çocuğunun devletin en üst kademelerine gelebilmesi Cumhuriyet'in sağladığı fırsat eşitliği sayesinde. Atatürk, bu emaneti koruma görevini gençliğe bırakmıştır.

Bugün 29 Ekim'i Kutlamak

Bugün 29 Ekim'i kutlamak, sadece bayraklarla caddeleri donatmak değil; Cumhuriyet'in temel değerleri olan laiklik, demokrasi ve hukuk devleti ilkelerine sahip çıkmaktır. Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolunda yorulmadan yürümek, bu büyük mirasa verilebilecek en güzel cevaptır.

30 AĞUSTOS: BİR MİLLETİN MAKÛS TALİHİNİ YENDİĞİ GÜN

Kocatepe'den Dumlupınar'a Çelikten İrade

30 Ağustos, teslimiyeti reddeden bir milletin, kendi küllerinden doğarak modern dünyada yerini alışının ilanıdır. Atatürk'ün önderliğinde kazanılan bu zafer, bize "imkansız" diye bir şeyin olmadığını, sadece "inanılmış bir mücadelenin" olduğunu öğretmiştir.

Büyük Taarruz'un Hazırlık Safhası

Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra Yunan ordusu Afyon-Eskişehir hattında güçlü bir savunma hattı kurmuştu. İngiliz askeri uzmanlar, Türklerin bu hattı aşmasının imkansız olduğunu iddia ediyorlardı. Ancak Mustafa Kemal Paşa, yaklaşık bir yıl boyunca orduyu sessizce ve büyük bir gizlilikle hazırladı. Stratejisi tek bir darbe ile düşmanı tamamen yok etmek üzerine kuruluydu.

Sad" Planı ve Stratejik Baskın

Atatürk, 26 Ağustos sabahı Kocatepe'den başlattığı taarruzda dünyanın askeri literatürüne geçecek bir "Baskın" taktiği uyguladı. Türk ordusu, gece karanlığında düşman mevzilerine sızarak sabahın ilk ışıklarıyla topçu ateşini başlattı. 30 Ağustos'a gelindiğinde, Dumlupınar'da bizzat Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın yönettiği meydan muharebesinde Yunan ordusunun büyük bir kısmı imha edildi veya esir alındı.

ZAFERİN YANKILARI VE SONSUZ MİRAS

Ordular, İlk Hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!

30 Ağustos'ta elde edilen bu kesin galibiyetten sonra, dağılan düşman birliklerinin toparlanmasına izin vermemek gerekiyordu. Atatürk, o tarihi emrini verdi: "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" Bu emirle Türk askeri, 9 Eylül'de İzmir'e ulaşana kadar durmaksızın ilerlemiş ve Anadolu topraklarını işgalden temizlemiştir.

Zaferin Siyasi ve Hukuki Anlamı

30 Ağustos zaferi, Lozan Barış Antlaşması'na giden yolu açan en büyük güçtür. Askeri sahada kazanılan bu başarı, masada Türk heyetinin elini güçlendirmiş ve tam bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin tapusu olan Lozan'ın imzalanmasını sağlamıştır. Bu zaferle birlikte Sevr Antlaşması tarihin karanlık sayfalarına gömülmüştür.

Atatürk ve Milli Birlik Ruhu

Bu zafer, Mustafa Kemal'in askeri dehası ile Türk milletinin fedakarlığının birleştiği noktadır. Kağnısıyla cepheye mermi taşıyan kadınlardan, süngüsüyle siperlere dalan Mehmetçiğe kadar herkes bu zaferin ortağıdır.

